

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

آیا جنگ تجاری به وقوع پیوسته است؟

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: مژگان تاجیک

۱	■ مقدمه	۱
۱	■ جنگ تجاری چیست؟	۱
۲	■ سابقه جنگ تجاری در قوانین ایالات متحده آمریکا	۲
۲	(۱) قانون تعرفه اسوگو-هاولی	۲
۳	(۲) تعرفه‌های ترامپ	۳
۳	■ محصولات اساسی که از سوی ایالات متحده آمریکا، اعمال تعرفه شده‌اند	۳
۳	(۱) فولاد و آلومینیوم	۳
۴	(۱) پنل‌های خورشیدی	۴
۴	(۲) ماشین لباسشویی	۴
۵	■ جنگ تجاری ایالات متحده آمریکا و چین (۲۰۱۸ میلادی)	۵
۹	■ «جنگ تجاری» با چین بر صنعت خودروسازی آمریکا چه خواهد بود؟	۹
۱۰	■ جنگ تجاری آمریکا با کانادا و مکزیک	۱۰
۱۰	■ تبعات جنگ تجاری آمریکا با کانادا، مکزیک و اتحادیه اروپا	۱۰
۱۱	■ جنگ تجاری آمریکا با اتحادیه اروپا	۱۱

تصمیم دونالد ترامپ برای افزایش تعرفه‌های گمرکی صادرات فولاد و آلومینیوم و سپس کالاهای دیگر از چین، کانادا و مکزیک و اتحادیه اروپا به آمریکا واکنش‌های تندی را در سطح جهان در پی داشته است. چین، اروپا، کانادا و مکزیک اعلام کرده‌اند که آماده مقابله به مثل هستند. با واکنش مقابله این کشورها، ترامپ بر افزایش تعرفه تعداد بیشتری از کالاها اقدام کرده است. به عقیده کارشناسان و اقتصاددانان این جنگ تجاری که ترامپ به راه انداخته نتیجه ای جز باخت - باخت برای آمریکا و سایر کشورها ندارد و همه ضرر خواهند کرد. برای این اساس با نگاهی به تعریف مفهومی جنگ تجاری به ریشه و تاریخچه افزایش تعرفه در قوانین آمریکا می پردازیم و سپس به تفکیک جنگ تجاری آمریکا با چین، کانادا و مکزیک و اتحادیه اروپا با تبعات آن مورد بررسی قرار خواهیم داد.

■ جنگ تجاری چیست؟

کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی (WTO) متعهد هستند تا با ترویج تجارت آزاد مانع از شکل‌گیری تجارت غیرمنصفانه شوند.

تجارت غیرمنصفانه زمانی شکل می‌گیرد که کشوری با اعطای یارانه‌های دولتی به یک محصول موجب ارزان‌تر شدن آن نسبت به تولید سایر اعضا و یا یک عضو رقیب شود. در این صورت کشور متضرر از این اقدام سه گزینه پیش رو دارد:

۱- شکایتی به سازمان تجارت جهانی تقدیم کند.

۲- مذاکره دو جانبه یا چند جانبه کشورها با یکدیگر است تا با حصول تفاهمی اختلاف تجاری میان آنها حل شود.

۳- جنگ تجاری

۱- شکایتی به سازمان تجارت جهانی تقدیم کند.

سازمان تجارت جهانی یا کشور خاطی را متقاعد می‌کند که اعطاء یارانه دولتی را متوقف کند و یا به کشور متضرر اجازه می‌دهد تا به نسبت یارانه اعطایی، تعرفه‌ای بر واردات این محصول وضع کند.

۲- مذاکره دو جانبه یا چند جانبه کشورها با یکدیگر است تا با حصول تفاهمی اختلاف تجاری میان آنها حل شود.

ممکن است گاهی برای کشاندن طرف خاطی به پای میز مذاکره، کشورها ناچار به اعمال تعرفه وارداتی موقت علیه کالاهای مشمول یارانه دولتی شوند.

۳- جنگ تجاری

گزینه سوم زمانی رخ می‌دهد که مسئله از اختلاف تجاری فراتر می‌رود و به تعبیر کارشناسان حوزه تجارت بین‌الملل جنگ تجاری آغاز می‌شود. در جنگ تجاری، دو طرف با پافشاری بر مواضع و خواسته‌های خود راه را بر دست‌یابی به هر توافقی می‌بندند و تنش سیاسی میان آنها افزایش می‌یابد. در این صورت دو طرف به اعمال تعرفه‌های سنگین علیه کالاهای مورد تجارت مابین خود اقدام می‌کنند. همچنین موانع تجاری غیرتعرفه‌ای نیز میان دو طرف تشدید می‌شود.

این اقدام به دلیل تسری زیان تجاری از دامنه یک یا چند کالای خاص به محدوده تعداد بیشتری از کالاها موجب افزایش هزینه سربار تجاری دو کشور در عرصه تجارت بین‌الملل می‌شود و نیز هزینه مبادله در بعد اقتصاد و بازارهای داخلی دو کشور را نیز افزایش می‌دهد.^۱

■ سابقه جنگ تجاری در قوانین ایالات متحده آمریکا

سابقه جنگ تجاری در قوانین ایالات متحده آمریکا

۲) تعرفه‌های ترامپ

۱) قانون تعرفه اسموت-هاولی

۱) قانون تعرفه اسوگو-هاولی

قانون تعرفه سال ۱۹۳۰، که به عنوان تعرفه اسموت-هاولی یا تعرفه هاولی-اسموت شناخته می‌شود. این قانون در راستای سیاست‌های حمایتی از اقتصاد ایالات متحده آمریکا از سوی سناتور رید اسموت، نماینده قانونگذاری در کنگره آمریکا و ویلیس سی هاولی مطرح و در ۱۷ ژوئن ۱۹۳۰ تبدیل به قانون شد.

این قانون با هدف رفع مشکلات اقتصادی که برای تولیدکنندگان کشاورزی و صنعت از افزایش عرضه نسبت به تقاضا پیش آمده بود، به تصویب رسید. میزان تولید به دلیل مکانیزه شدن کشاورزی و صنعت از تقاضا پیشی گرفته بود که باعث شد سناتور اسموت پیشنهاد افزایش تعرفه کالاهای وارداتی را به کنگره ارایه کند. هدف اصلی ایالات متحده محافظت از مشاغل مختلف از جمله کشاورزان آمریکایی از رقابت خارجی بود. این قانون تعرفه‌های ایالات متحده را در بیش از ۲۰,۰۰۰ کالای وارداتی افزایش داد.^۲ در سال ۱۹۳۲، دموکرات‌ها خواستار کاهش تعرفه‌ها بودند که پس از پیروزی در انتخابات، پرزیدنت فرانکلین دلانو روزولت و کنگره دموکرات، قانون ۱۹۳۴ را تصویب کردند. این قانون به رئیس جمهور اجازه داد که برای کاهش تعرفه‌ها به صورت دو جانبه با کشورهای دیگر مذاکره انجام دهد و توافق تعرفه‌ای مورد مذاکره به عنوان یک قانون عادی که نیاز به رای اکثریت دارد نه مانند یک معاهده که نیاز به رای دو سوم دارد، به رای گیری گذاشته و مصوب شود.

واکنش‌های مثبت کشورهای دیگر به این مذاکرات، نشان دهنده کاهش شدید تجارت در دهه ۱۹۳۰ بود. پس از جنگ جهانی دوم، توافقات تجاری چند جانبه تقویت شد و باعث شد تا از جنگ‌های تجاری مشابه مشابه در آینده جلوگیری شود. در حالی

۱. <http://fa.euronews.com/۰۶/۰۷/۲۰۱۸/trade-war-usa-china-began-who-win>

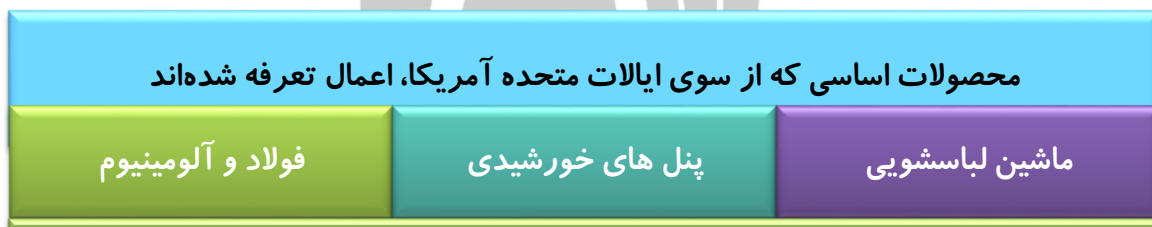
۲. https://en.wikipedia.org/wiki/Smoot%E2%80%93Hawley_Tariff_Act

که موافقتنامه برتون وودز^۱ در سال ۱۹۴۴ بر مبادله ارز متمرکز بود و به طور مستقیم تعرفه‌ها را تعریف نمی‌کرد، به همین علت کشورها، چارچوب مشابهی را نیز برای تجارت بین‌المللی می‌خواستند. رئیس‌جمهور هری ترومن این پروسه را در دسامبر ۱۹۴۵ با مذاکرات برای ایجاد یک سازمان تجارت بین‌المللی (ITO) پیشنهاد کرد. مذاکرات جداگانه‌ای درباره تعرفه‌ها و تجارت (GATT) انجام شد و موافقت‌نامه‌ای در اکتبر ۱۹۴۷ امضا شد؛ اما در نهایت، ایالات متحده هرگز قرارداد ITO را امضا نکرد. اکنون در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ در ایالات متحده آمریکا شرایط به وجود آمده است که برخی از کارشناسان معتقدند اقتصاد جهان در حال تبدیل شدن به وضعیت دهه ۳۰ آمریکا است که قانون تعرفه اسموت - هاوولی^۲ اجرا شد.

۲) تعرفه‌های ترامپ^۳

تعرفه ترامپ، یک مجموعه از تعرفه‌هایی است که در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ اعمال شده است. در طی مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶، ترامپ بارها و بارها وعده داد که توافقنامه تجارت آزاد را برای ایالات متحده بازنگری خواهد کرد. ترامپ در ماه ژانویه ۲۰۱۸، تعرفه‌های مربوط به پنل‌های خورشیدی و ماشین‌های لباسشویی را اعمال کرد و در ادامه، تعرفه‌های خود را بر روی فولاد و آلومینیوم اعمال کرد. در تاریخ ۱ ژوئن ۲۰۱۸ ایالات متحده ۲۵٪ تخفیف برای واردات فولاد و ۱۰٪ تعرفه آلومینیوم را برای اتحادیه اروپا، کانادا و مکزیک افزایش داد. تعرفه‌ها موجب خشم شرکای تجاری شد و باعث شد تا برای مقابله با تعرفه‌های ترامپ، اقدام مقابله به مثل کنند و تعرفه‌هایی را بر کالاهای ایالات متحده آمریکا اعمال نمایند.^۴

■ محصولات اساسی که از سوی ایالات متحده آمریکا، اعمال تعرفه شده‌اند

۱) فولاد و آلومینیوم

در تاریخ ۱ مارس ۲۰۱۸، ترامپ قصد خود را برای اعمال تعرفه ۲۵ درصدی برای فولاد و تعرفه ۱۰ درصدی واردات آلومینیوم اعلام کرد.

در ۸ مارس، او دستور داد تا تعرفه‌ها اعمال شود. کانادا، مکزیک و اتحادیه اروپا نیز بعد از اعلام ۳۱ مه ۲۰۱۸ تحت اعمال تعرفه‌های فولادی و آلومینیوم قرار گرفتند. در حالی که تعرفه ۲۵ درصدی فولاد به عنوان قانونی برای همه کشورها در سراسر

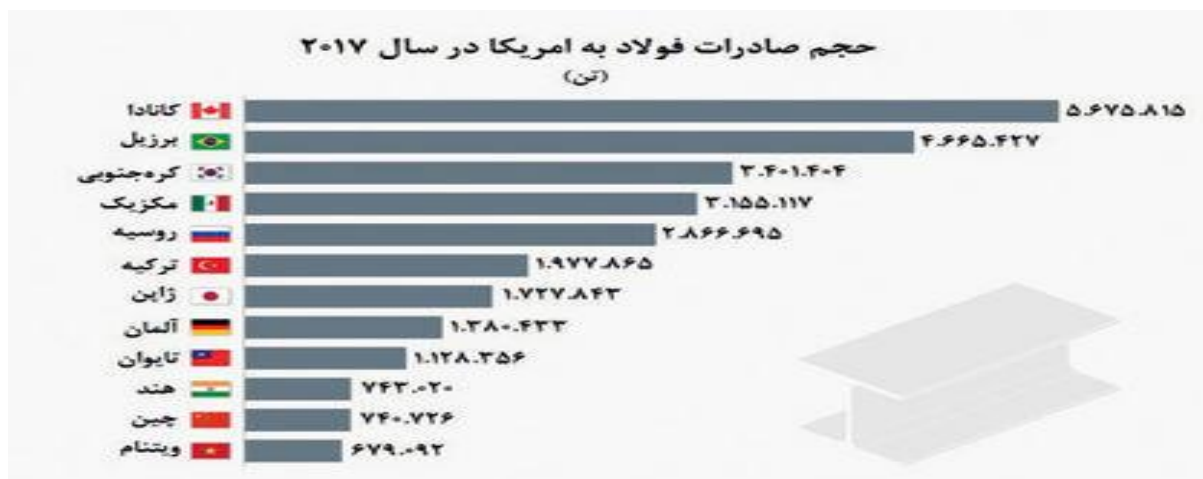
۱. قرارداد برتون وودز (به انگلیسی Bretton Woods Agreement) در حالی که جنگ جهانی دوم به پایان خود نزدیک می‌شد، یک کنفرانس بین‌المللی تاریخی در برتن وودز، واقع در نیوهامپشایر، در سال ۱۹۴۴ برگزار گردید. در این سال نمایندگان کشورهای آمریکا، انگلستان و ۴۲ کشور دیگر گرد هم آمدند تا درباره نظام پولی بین‌المللی پس از جنگ جهانی دوم تصمیم‌گیری کنند. از این کنفرانس دو نهاد جهانی پدید آمد که هنوز در اقتصاد جهان بسیار حائز اهمیت می‌باشند. صندوق بین‌المللی پول (IMF) و بانک جهانی (IBRD) که مورد اخیر به بانک جهانی معروف است.

۲. Smoot-Hawley Tariff Act

۳. https://en.wikipedia.org/wiki/Trump_tariffs

۴. <http://www.bbc.com/persian/world-۴۴۸۰۲۰۶۱>

جهان اعمال می‌شود، اما چهار کشور کره جنوبی، برزیل، استرالیا و آرژانتین با مذاکره و انعقاد معاهده از تعرفه فولاد دولت ترامپ معافیت گرفتند.^۱

(منبع: <http://www.eghtesadonline.com>)

۱) پنل های خورشیدی^۲

در ۲۳ ژانویه ۲۰۱۸، خبرگزاری‌ها اعلام کردند که ترامپ تعرفه‌هایی را برای پنل‌های خورشیدی تولید شده در خارج از ایالات متحده اعمال می‌کند. تعرفه‌ها در ابتدا با ۳۰٪ شروع می‌شود و در مدت چهار سال به ۱۵٪ کاهش می‌یابد.

Tariffs on Solar Panels				
Components	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4
Safeguard Tariff on Modules and Cells	۳۰٪	۲۵٪	۲۰٪	۱۵٪
Cells Exempted from Tariff	۲,۵ gigawatts	۲,۵ gigawatts	۲,۵ gigawatts	۲,۵ gigawatts

۲) ماشین لباسشویی^۳

در ۲۳ ژانویه ۲۰۱۸، اداره بازرگانی ایالات متحده تعرفه‌ها را برای واردات ماشین‌های لباسشویی نیز اعلام کرد. بر اساس گزارش کمیسیون تجارت بین‌المللی ایالات متحده (IMC)، واردات لباسشویی‌های بزرگ مسکونی به طور پیوسته از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ افزایش یافته و عملکرد مالی داخلی تولید کنندگان به شدت کاهش یافته است. تعرفه‌های اولیه ماشین‌های لباسشویی نیز طی چهار سال از ۲۰ درصد افزایش شروع و به ۱۶ درصد در سال چهارم کاهش پیدا خواهد کرد.

۱. <http://www.irna.ir/fa/News/۸۲۸۵۱۸۸۹>

۲. https://en.wikipedia.org/wiki/Trump_tariffs

۳. https://en.wikipedia.org/wiki/Trump_tariffs

Tariffs on washing machines			
Components	Year ۱	Year ۲	Year ۳
First ۱,۲ million units of imported finished washers	۲۰٪	۱۸٪	۱۶٪
All subsequent imports of finished washers	۵۰٪	۴۵٪	۴۰٪
Tariff on covered parts	۵۰٪	۴۵٪	۴۰٪
Covered parts excluded from tariff	۵۰,۰۰۰ units	۷۰,۰۰۰ units	۹۰,۰۰۰ units

در سال ۲۰۱۶، چین ۴۲۵ میلیون دلار، لباسشویی به ایالات متحده تحویل می‌دهد، پس از آن مکزیک با ۲۴۰ میلیون دلار و شرکت‌های کره جنوبی ۱۳۰ میلیون دلار است. سامسونگ و ال جی یکی از بزرگترین صادرکنندگان لباسشویی به ایالات متحده هستند.^۱ این حرکت باعث مجازات سامسونگ که شروع به تولید ماشین‌لباس‌شویی در کارولینای جنوبی کرده بود و ال جی، که در حال ساخت کارخانه ماشین‌لباس‌شویی در تنسی آمریکا است، خواهد شد. شرکت سامسونگ هم اعلام کرد که تصمیم دولت آمریکا برای وضع تعرفه بر واردات ماشین‌لباس‌شویی، ضرر بزرگی را برای مصرف‌کنندگان و کارگران آمریکایی به همراه دارد. پس از آنکه رئیس‌جمهور ترامپ تعرفه‌های خود را علیه تعدادی از متحدان، از جمله مکزیک، کانادا و کشورهای اتحادیه اروپا اعمال کرد، رهبران مالی G۷، تعرفه‌ها را به شدت محکوم کردند و مجازات‌های خود را با تعرفه‌های خود محکوم کردند.

جدول روابط تجاری آمریکا با مهم‌ترین شرکای بین‌المللی: (مبالغ به میلیارد دلار)^۲

شریک تجاری	حجم مبادلات تجاری	صادرات	سهم از کل صادرات	واردات	سهم از کل واردات	نرخ مزیت برای آمریکا
کانادا	۵۵۱	۲۶۸	۱۹٪	۲۸۳	۱۳٪	-۱۵
مکزیک	۵۲۷	۲۳۰	۱۶٪	۲۹۷	۱۳٪	-۶۷
چین	۵۰۱	۱۱۶	۸٪/۱	۳۸۵	۲۲٪	-۲۶۵
ژاپن	۱۹۸/۲	۶۳/۲	۴٪/۴	۱۳۵	۶٪/۱	-۷۱/۸
بریتانیا	۱۱۰/۵	۵۵/۳	۳٪/۹	۵۵/۲	۲٪/۵	+۱
مجموع صادرات و واردات کلی	۳۶۳۰	۱۴۲۰	۱۰۰٪	۲۲۱۰	۱۰۰٪	-۷۹۰

جنگ تجاری آمریکا با چین و کره جنوبی، اتحادیه اروپا، کانادا و مکزیک

■ جنگ تجاری ایالات متحده آمریکا و چین (۲۰۱۸ میلادی)^۳

جنگ تجاری ۲۰۱۸ چین و ایالات متحده (جنگ تجاری ترامپ)، جنگ تجاری است که ترامپ در مبارزات انتخاباتی خود برای اصلاح سوء استفاده طولانی مدت چین از سیستم بین‌المللی شکسته و اقدامات ناعادلانه، وعده داده بود. ترامپ از آوریل ۲۰۱۸، افزایش تعرفه واردات فولاد و آلومینیوم را از چین، کانادا و کشورهای اتحادیه اروپا اعمال کرد.

۱. https://en.wikipedia.org/wiki/Trump_tariffs

۲. <http://iuvmpr.com/fa/۲۰۰۷۴>

۳. https://en.wikipedia.org/wiki/۲۰۱۸_China%E۲%۸۰%۹۳United_States_trade_war

ترامپ در اوایل ماه مارس امسال اعلام کرد که فولاد و آلومینیوم (وارداتی از کشور چین) مشمول تعرفه‌های ویژه می‌شوند. در ۶ ژوئیه، ایالات متحده به عنوان بخشی از سیاست تعرفه‌های رئیس جمهور دونالد ترامپ، ۲۵ درصد تعرفه‌ها را به ارزش ۳۴ میلیارد دلار بر کالاهای چینی (حدود ۱۳۰۰ کالای چینی شامل تلویزیون، قطعات هواپیما و وسایل پزشکی) تحمیل کرد و سپس چین با اعمال تعرفه‌های مشابه بر محصولات ایالات متحده، پاسخ داد. چهار روز بعد، با توجه به دستورات ترامپ، دفتر نماینده تجارت ایالات متحده (USTR) لیستی از ۲۰۰ میلیارد دلار محصولات چینی برای اعمال تعرفه ۱۰ درصدی منتشر کرد.^۱

ترامپ برای ۵۰ میلیارد دلار از کالاهای وارداتی چینی تعرفه سنگین ۲۵ درصدی اعمال کرده بود. به اعتقاد ترامپ، چین با اعمال محدودیت‌های غیرتعرفه‌ای مانع از رشد صادرات آمریکا به چین می‌شود و در عین حال چین حق مالکیت معنوی محصولات تولیدی آمریکا را رعایت نمی‌کند و با تولید کپی‌های ارزان از آنها به صنعت آمریکا ضربه می‌زند. حالا او به عنوان رئیس جمهوری آمریکا اعلام کرده بود که با وضع تعرفه‌های جدید واردات ۵۰ میلیارد دلار کالای چینی را نشانه گرفته است. در واکنش به این اقدام خصمانه، دولت چین نیز مقابله به مثل کرد و از تصمیم خود برای اعمال تعرفه اضافه ۲۵ درصدی بر ۶۵۹ محصول آمریکایی به ارزش ۵۰ میلیارد دلار خبر داد.

وزارت بازرگانی چین اعلام کرد که تعرفه ۳۴ میلیارد دلاری بر واردات از آمریکا شامل محصولات کشاورزی نظیر سویا که از ۶ جولای اعمال خواهد شد و تعرفه ۱۶ میلیارد دلاری دیگر نیز بر نفت خام، گاز طبیعی، زغال سنگ و برخی محصولات پالایشگاهی نیز متعاقباً اعلام می‌شود.^۲

ترامپ پیش از این هشدار داده بود در صورت اعمال تعرفه از سوی چین باز هم برخی از کالاهای چینی را در لیست افزایش تعرفه‌ها قرار خواهد داد. ترامپ همچنین گفته بود که تعرفه‌های جدید با هدف ضربه زدن به طرح "ساخت چین ۲۰۲۵" است که به دنبال مسلط ساختن صنایع تکنولوژی برتر است. وی می‌گوید که این طرح (چین) به رشد اقتصادی آمریکا و کشورهای دیگر آسیب می‌رساند.

اما ماجرا به همین جا ختم نشد و ترامپ بلافاصله به تیم بازرگانی دولت آمریکا دستور داد که وضع تعرفه ۲۵ درصدی را این بار برای مجموعه‌ای از کالاهای چینی با ارزش ۱۰۰ میلیارد دلار برنامه‌ریزی کنند.

رئیس جمهوری ایالات متحده در تازه‌ترین تصمیم، روی ۲۰۰ میلیارد دلار دیگر از کالاهای وارداتی به آمریکا از چین، تعرفه ۱۰ درصدی اعمال کرد. **با تصمیم ترامپ پنج هزار کالای چینی شامل این افزایش تعرفه می‌شوند که به نوشته رسانه‌ها، بزرگترین دور اعمال تعرفه از سوی آمریکا علیه چین خواهد بود.**^۳

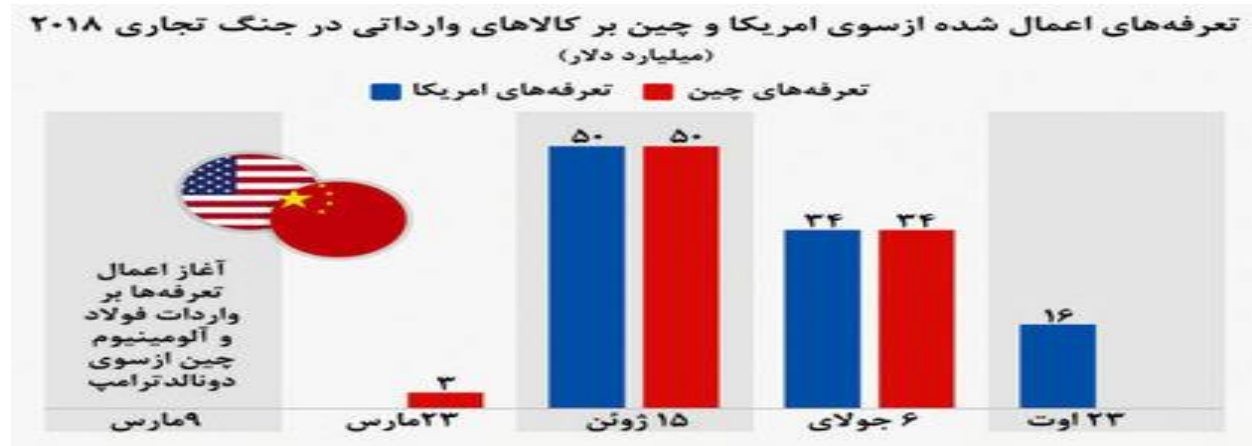
دولت ترامپ از چین می‌خواهد که سیاست‌های حمایتی خود از بخش تکنولوژی در چین را تغییر دهد و بازار خود را بر روی کالاهای آمریکایی بگشاید. آمریکا سالانه از چین حدود ۶۰۰ میلیارد دلار واردات کالا دارد. این در حالی است که چین تقریباً ۲۰۰ میلیارد دلار از آمریکا کالا و خدمات وارد می‌کند.

۱. https://en.wikipedia.org/wiki/2018_China%E2%80%93United_States_trade_war

۲. <https://www.farsnews.com/news/13970329000053>

۳. <https://ir.voanews.com/a/us-china/4576089.html>

از این پس اختلاف تجاری دو کشور وارد مرحله تدارک جنگ تجاری شد. چرا که حتی برخی کارشناسان اقتصادی آمریکایی نیز اذعان کردند که فهرست اولیه اعلام شده توسط آقای ترامپ با منطق جبران زیان آمریکا از رعایت نشدن حق مالکیت معنوی محصولاتش در چین تهیه شده بود ولی جهش ۱۰۰ درصدی آن تنها با انگیزه آغاز جنگ تجاری با چین صورت گرفت. چنان که ترامپ نیز در اظهارات خود با ذکر اصطلاح جنگ تجاری تاکید کرد که آمریکا پیروز جنگ تجاری با هر کشوری از جمله چین خواهد بود. این بار نیز چین کوتاه نیامد و وزارت بازرگانی این کشور از اقدامات متقابل این کشور در برابر اقدامات ترامپ خبر داد.^۱

■ تبعات جنگ تجاری آمریکا و چین

- ◆ بخش صنعتی در چین را بسیار تحت فشار قرار می‌دهد.^۲
- ◆ کل اقتصاد چین نیز تحت فشار قرار خواهد گرفت.^۳
- ◆ صندوق بین‌المللی پول هشدار داده است که تعرفه‌های جدید دولت آمریکا سیستم تجاری جهان را به شدت تهدید و تضعیف می‌کند.^۴
- ◆ افزایش هزینه زندگی خانوارهای آمریکایی: گروهی از کارشناسان معتقدند واردات گسترده آمریکا از چین موجب کاهش هزینه زندگی بسیاری از آمریکایی‌ها شده است. بر اساس اطلاعات موجود تجارت آمریکا با چین موجب شده تا هزینه سالانه هر خانوار آمریکایی به طور متوسط ۸۵۰ دلار در سال پایین بیاید. این امر به شهروندان این کشور کمک کرده تا امکان خرید محصولات متنوع تر و بیشتری را پیدا کنند.

۱. <http://fa.euronews.com/۰۶/۰۷/۲۰۱۸/trade-war-usa-china-began-who-win>

۲. در حال حاضر کسری تجاری ایالات متحده با چین، ۳۷۵ میلیارد دلار است. آقای ترامپ نیز برای کاهش این کسری تلاش کرده تا حدود یکپهزار کالای چینی از جمله تجهیزات پزشکی، ماشین‌آلات صنعتی، قطعات هواپیما و تلویزیون‌های صفحه تخت را که تولید آنها مستلزم بهره‌مندی از سطح تکنولوژی بالایی است، محدود کند. این اقدام با افزایش هزینه صادرات محصولات چینی می‌تواند بسیاری از تولیدکنندگان این کشور را با توجه به بزرگی بازار آمریکا دچار زیان کند. زبانی که ترامپ امیدوار است فشار آن دولت چین را به مصالحه با آمریکا وادار کند.

۳. <https://www.dw.com/fa-af/ AF/a-۴۴۵۵۰۳۹۷>

۴. <https://www.farsnews.com/news/۱۳۹۷۰۳۲۹۰۰۰۰۵۳>

- ◆ افزایش هزینه تولید برای بسیاری از تولیدکنندگان آمریکایی: از سوی دیگر با کاهش واردات تجهیزات صنعتی و اقلام واسطه‌ای از چین، هزینه تولید بسیاری از تولیدکنندگان آمریکایی افزایش خواهد یافت.
- ◆ چین شاید انتخاب زیادی در میان کالاهای آمریکایی برای اعمال تعرفه ۲۵ درصدی نداشته باشد ولی تنها در محدوده محصولات کشاورزی می‌تواند مواردی را هدف قرار دهد که تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد و سیاست آمریکا خواهد گذاشت.

به عنوان نمونه چین وارد کننده یک سوم سویای تولید شده در آمریکا است.

- ◆ بیشترین سطح زیر کشت سویا در ایالات متحده در ایالت‌های اوهایو، آیووا، میسوری و ایندیانا قرار دارد، ایالت‌هایی در قلب آمریکا که نه آقای ترامپ و نه جمهوریخواهان حاضر نیستند که شاهد بروز بحران اقتصادی در آنها شوند.
- ◆ بسیاری دیگر از گزینه‌های مدنظر چین همانند سویا افزون بر دارا بودن زمینه اقتصادی واجد انگیزه‌های سیاسی است. به عنوان مثال وضع تعرفه بر آب پرتقال بیشترین خسارت اقتصادی را به ایالت فلوریدا وارد می‌کند.
- ◆ برخی دیگر از کارشناسان یادآور می‌شوند که زنجیره تولید آمریکا به محصولات چینی وابسته شده است. به عنوان نمونه بسیاری از قطعات شرکت اپل در چین تولید می‌شود و اقدام‌های بسیاری از سوی چین می‌تواند قیمت تمام شده محصولات اپل را افزایش دهد و موجب سقوط قیمت سهام این شرکت شود.
- ◆ به باور برخی صاحب‌نظران اقتصادی، اجرای تصمیم آقای ترامپ در وضع تعرفه ۲۵ درصدی بر واردات ۱۰۰ میلیارد دلار کالای چینی گذشته از این که می‌تواند هزینه زندگی شهروندان آمریکایی را افزایش دهد، می‌تواند منجر به کاهش رشد اقتصادی و افزایش بیکاری در اقتصاد آمریکا شود.
- ◆ جنگ تجاری میان دو قدرت برتر اقتصاد جهان فراتر از این دو بر اقتصاد سایر کشورهای جهان نیز تأثیر خواهد گذاشت و از این حیث مصرف کنندگان در سراسر جهان باید تبعات کاهش رشد اقتصادی این دو کشور و افزایش قیمت محصولات آنها را تحمل کنند.^۱
- ◆ به گفته بسیاری از تحلیل‌گران اقتصادی، این جنگ تجاری تنها بین دو کشور نیست بلکه به اتحادیه اروپا و دیگر کشورها مانند روسیه هم کشیده شده است. طبق گزارش‌های منتشر شده، کشورهای بسیاری اعلام کرده‌اند که علیه اقدامات غیرمنطقی آمریکا که مغایر با قوانین جهانی است، به سازمان تجارت جهانی شکایت می‌کنند.^۲
- ◆ تأثیر بر صنعت خودروسازی آمریکا

۱ . <http://fa.euronews.com/۰۶/۰۷/۲۰۱۸/trade-war-usa-china-began-who-win>

۲ . <http://www.taadolnewspaper.ir>

■ «جنگ تجاری» با چین بر صنعت خودروسازی آمریکا چه خواهد بود؟

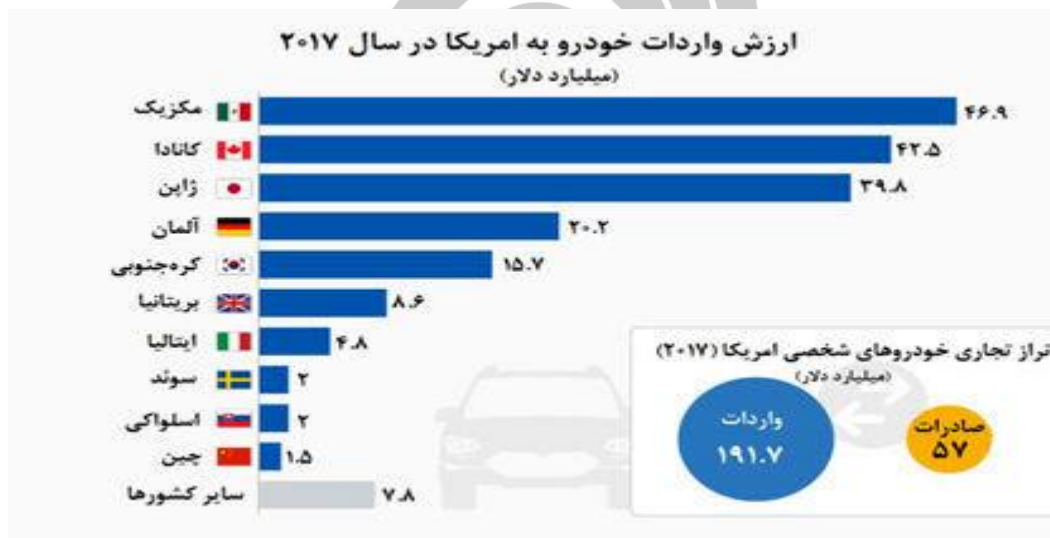
تقاضا برای خرید خودرو در آمریکا سال گذشته برای اولین بار از زمان بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ میلادی بار دیگر کاهش یافت. پیش بینی می شود میزان تقاضا طی سال جاری میلادی نیز کاهش یابد. سقوط ارزش سهام در بازار نیز بر نگرانی های صاحبان صنعت خودروسازی آمریکا افزوده است.

این تحولات می تواند به طور خاص برای مصرف کنندگان مشکل ساز شود. آنچه این روزها از آن به عنوان «جنگ تجاری» بین آمریکا و چین یاد می شود ممکن است منجر به افزایش قیمت صدها و بلکه هزاران دلاری خودروها در ایالات متحده شود. «جنرال موتورز» و «فورد» دو سازنده عمده خودرو در آمریکا اکثر محصولات خود را در چین تولید می کنند. این دو کمپانی از این پس با افزایش چشمگیر تعرفه محصولاتی که وارد آمریکا می کنند روبرو خواهند شد.

شرکت تسلا در کالیفرنیا نیز با مشکلات عمده ای مواجه خواهد شد. این شرکت که هنوز به توافقی برای ساخت کارخانه در چین دست نیافته است باید بیشتر صادرات خود را از آمریکا انجام دهد.

به نظر می رسد واکنش سرسختانه چین به سیاست تجاری رئیس جمهوری آمریکا عامل اصلی افزایش نگرانی ها نزد خودروسازان آمریکایی باشد.

کارشناسان صنعت خودروسازی هشدار داده اند که تعرفه جدید بر واردات فولاد و آلومینیوم می تواند منجر به افزایش ۲۰۰ تا ۳۰۰ دلاری بهای یک خودروی معمولی ساخت ایالات متحده شود. این در حالی است که بهای خودروهای ساخت اروپا احتمالا بیش از این افزایش خواهد یافت.^۱

۱. <http://fa.euronews.com/۰۵/۰۴/۲۰۱۸/what-would-be-impact-of-trade-war-between-usa-and-china-on-american-car-industry>

■ جنگ تجاری آمریکا با کانادا و مکزیک

دولت آمریکا ۳۱ می ۲۰۱۸ (۱۰ خرداد ۹۷) تعرفه‌های جدید بر واردات آلومینیوم و فولاد را اعلام کرد. بر این اساس، کشورهای کانادا، مکزیک و اتحادیه اروپا که صادرکننده این دو قلم به آمریکا هستند، از این به بعد باید تعرفه بیشتری بپردازند. آمریکا، تعرفه گمرکی واردات آلومینیوم و فولاد از اتحادیه اروپا، کانادا و مکزیک را به ترتیب ۱۰ و ۲۵ درصد اعلام کرد.

«جاستین ترودو» نخست‌وزیر کانادا بار دیگر به اعلان جنگ تجاری آمریکا علیه کشورش واکنش نشان داد و رفتار «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا را «توهین‌آمیز» خواند. کانادا در ۱ ژوئیه ۲۰۱۸ اقدام به اعمال تعرفه‌های مقابله‌ای کرد.^۱ کانادا اعلام کرد تعرفه‌های تلافی جویانه بر برخی کالاهای وارداتی از آمریکا (سس کچاپ، ماشین چمن زنی و موتور قایق) به ارزش ۱۲٫۶ میلیارد دلار، اعمال می‌کند.^۲ از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶، کانادا بزرگترین منبع واردات آلومینیوم به ایالات متحده بود.

کریستیا فریلند، وزیر خارجه کانادا گفت: یکی دیگر از محصولات موجود در این فهرست، ویسکی است که از تنسی و کنتاکی وارد می‌شود، کنتاکی زادگاه میچ مک‌نیل، که رهبر جمهوری خواهان سنا است. کانادا آماده مقابله با جنگ تجاری ترامپ است. کاملاً ضروری است که عقل سلیم باید حاکم شود. رویکرد ما از روز اول در مذاکرات پیمان تجارت آزاد آمریکای شمالی (نفتا) NAFTA امید برای بهترین‌ها بوده است، اما برای بدترین شرایط نیز آماده هستیم.^۳

مکزیک نیز واکنش نشان داد و گفت آن‌ها هم در مقابل تعرفه‌هایی در مورد کالاهای وارداتی از آمریکا اعمال خواهند کرد.

■ تبعات جنگ تجاری آمریکا با کانادا، مکزیک و اتحادیه اروپا

- افزایش قیمت کالاهای مرتبط از محصولات غذایی کمپوت و کنسرو گرفته تا خودرو

- کارشناسان اقتصادی و حامیان تجارت آزاد هشدار داده‌اند که این کار آمریکا به جنگ تجاری منتهی می‌شود.

برخی کارشناسان به رویترز گفته‌اند آقای ترامپ این هشدارها را علیه چین مطرح کرده بود ولی حالا دیگر شرکای تجاری آمریکا را هم هدف گرفته است. برونو لو میر، وزیر تجارت فرانسه گفت که اروپا خواهان جنگ تجاری نیست ولی افزود: «این به طور کامل بسته به آمریکا است که آیا می‌خواهند با بزرگترین شریک تجاری خود وارد جنگ شوند یا نه».^۴

۱. <http://www.bbc.com/persian/world-۴۱۹۴۰۲۸۶>

۲. <https://donya-e-eqtasad.com>

۳. <http://www.iribnews.ir/fa/news/۲۱۶۰۲۳۳/>

۴. <https://www.radiofarda.com/a/us-hits-mexico-canada-and-eu-with-tariffs-on-aluminium-and-steel/۲۹۲۶۲۰۱۹.html>

■ جنگ تجاری آمریکا با اتحادیه اروپا

ویلیبر راس، وزیر بازرگانی ایالات متحده آمریکا جمعه ۳۱ مه (۱۰ خرداد) گفت: «از نیمه شب پنجشنبه، به وقت واشنگتن افزایش تعرفه واردات فولاد و آلومینیم برای اتحادیه اروپا، کانادا و مکزیک اعمال خواهد شد.»

در نخستین واکنش به این خبر، ژان کلود یونکر، رئیس کمیسیون اروپا گفت: «اعمال افزایش تعرفه آمریکا غیر قابل قبول است. امروز روز بدی برای دنیای تجارت است. ما از منافع اروپا دفاع خواهیم کرد.» رئیس کمیسیون اروپا در ادامه تاکید کرد که اروپا در برابر این اقدام، روش «مقابله به مثل» را در پیش خواهد گرفت و در طی ساعات آینده این اقدامات به صورت علنی اعلام خواهد شد.

ژان باتیست لوموان، وزیر مشاور در امور خارجه و اروپای فرانسه با غیرقابل خواندن این اقدام آمریکا گفت که لحظه مواجه شدن با واقعیت برای اروپا به سر رسیده است و اضافه کرد: «بازنده‌های اصلی در واقع مصرف‌کنندگان آمریکایی خواهند بود.»

سخنگوی دولت بریتانیا نیز اعلام کرد: «ما از تصمیم آمریکا برای افزایش تعرفه واردات فولاد و آلومینیم برای اروپا به بهانه مشکلات امنیت ملی ناخشنودیم. بریتانیا و دیگر کشورهای اتحادیه اروپا از متحدین نزدیک ایالات متحده آمریکا هستند و باید به طور دائم و کامل از افزایش تعرفه معاف باشند.»

ژان کلود یونکر، رئیس کمیسیون اروپا، افزایش تعرفه‌های فولادی و آلومینیوم را از سوی ایالات متحده محکوم و اعلام کرد که این موضوع یک چالش قانونی در سازمان تجارت جهانی خواهد شد. اتحادیه اروپا در روز ۱ ژوئن پس از تعرفه‌های وارد شده، به سازمان تجارت جهانی، علیه ایالات متحده اعتراض کرد.

ایالات متحده در ماه مارس این کشورها را از پرداخت تعرفه‌های گمرکی به طور موقت مستثنی و معاف کرده بود. این معافیت سه ماهه در ساعت ۶ بامداد اول ژوئن به وقت اروپای مرکزی به پایان رسید.^۱

■ ابعاد و پیامدهای جنگ تجاری

- تعرفه‌های جدید بر واردات فولاد و آلومینیوم از لحاظ منطق اقتصادی به کشور آمریکا ضرر خواهد زد و در واقع بیشتر یک باخت است تا برد برای این کشور.
- اگر تهدید کشورهای اروپایی، مکزیک و کانادا به اعمال تعرفه‌های جدید بر کالاهای آمریکایی عملیاتی شود، تمام این کشورها متضرر خواهند شد.
- با نگاه سرمایه‌داری، وقتی این کشورها با هم تجارت کنند همگی سود می‌برند اما وقتی برای هم تعرفه بگذارند همه ضرر خواهند کرد که این ضرر نیز به یک میزان نیست.
- جنگ تجاری با اقدامات ترامپ و شکایت کشورها به سازمان تجارت جهانی کلید خورد.
- ایجاد اتحاد کشورها با یکدیگر علیه آمریکا؛ به عنوان مثال چین و اروپا که پیشتر نیز همکاری‌هایی داشتند احتمالاً از این پس این همکاری‌ها را افزایش خواهند داد.^۲

۱. <https://www.dw.com/fa-ir/۴۴۰۲۷۱۸۶>

۲. <http://www.siyasi.ir/news/>

- اقتصاددانان دانشگاه شیکاگو معتقدند: اعمال تعرفه های جدید ایالات متحده برای فولاد و آلومینیوم باعث بهبود رفاه آمریکایی ها نخواهد شد، بلکه موجب آسیب بیشتر نسبت به سود خواهد شد، زیرا قیمت فولاد افزایش می یابد که به مصرف کنندگان و آمریکایی هایی که در صنایع تولیدی که از فولاد استفاده می کنند آسیب می رساند (این مشاغل به میزان ۸۰ تا ۱ از کسانی که در بخش های تولید فولاد کار می کنند بیشتر است) برندگان بزرگ تعرفه ها برخی از صنایع تولید کننده فولاد و آلومینیوم آمریکاست؛ بعضی از تولیدکنندگان (به ویژه آنهایی که کوچک و متوسط هستند) که به منابع خارجی وابسته هستند ممکن است به دلیل تعرفه ها به رقابت بپردازند. مطالعه این پیشنهاد نشان داد که این امر منجر به کاهش ۱۴۶۰۰۰ شغل خواهد شد. مطالعات تعرفه های فولادی ۲۰۰۲ که توسط دولت بوش تصویب شده است نشان می دهد که آنها باعث کاهش شغل بیشتر نسبت به درآمد شغلی شده است. تلفات شغلی می تواند حتی بیشتر باشد، اگر کشورهای دیگر با تعرفه های خود در محصولات مختلف آمریکایی علیه ایالات متحده مقابله کنند.

- محققان معتقدند بهانه امنیت ملی به عنوان منطق ترامپ، موجب تحت الشعاع قرار گرفتن دستورالعمل تجارت بین المللی خواهد شد، زیرا کشورهای دیگر می توانند برای تعرفه های خود از همان منطق استفاده کنند.

- تعرفه های فولاد و آلومینیوم، تنها برای سهامداران و ۱۴۰ هزار کارگر صنعت فولادسازی سودمند است. آسیب این تعرفه ها به ۶،۵ میلیون نفری وارد می شود که در تولیدات خود از فولاد استفاده می کنند و از جمله آنها می توان به صنایع خودروسازی، ماشین آلات ساختمانی و تجهیزات کشاورزی اشاره کرد. این آسیب همچنین می تواند سایر تولیدات از قوطی های سودا تا تیغ های خودتراش را نیز در بر گیرد. در حالی که شرکت نوکور (تولیدکننده فولاد آمریکایی) سود بادآورده را جشن می گیرد، (شرکت خودرو سازی) فورد از کاهش سود خود به میزان پنجاه درصد خبر داده و جنرال موتورز نیز با اشاره به افزایش ۳۳ درصدی قیمت فولاد، از کاهش سود خود ابراز نگرانی کرده است.^۱

- آمار مشاغل کاهش می یابد یا به خارج از آمریکا منتقل خواهد شد. تعرفه های گمرکی ناگزیر با اقدام متقابل مواجه خواهند شد و شرکت های آمریکایی برای اجتناب از آنها، به ایجاد شعب فروشگاه های خود در خارج خواهند پرداخت. به عنوان مثال، شرکت هارلی - دیویدسون که با تعرفه های متقابل اتحادیه اروپا مواجه است، می خواهد که تولید موتورسیکلت «هاگز» را که به مقصد اروپا صادر می شود، به تایلند منتقل کند. در این صورت، تعرفه های دو رقمی بروکسل بر موتورسیکلت های ساخت آمریکا، مشمول این موتورها نخواهد شد. انتقال تولید به آسیا برای شرکت هارلی کاملاً منطقی است، اما برای کارگران این شرکت در راست بِلت (Rust Belt) که در سال ۲۰۱۶ به ترامپ رای دادند، ضربه ای مرگبار خواهد بود. اگرچه رئیس جمهور [آمریکا] فکر می کند که «واقعاً زرتنگ» است، اما نیمه دوم دوره وی احتمالاً حکمی دیگر خواهد داشت.

- اقتصاددانان گفته بودند که موانع تعرفه ای اوضاع را بهبود نخواهد داد و چیزی که تحول ایجاد می کند عوامل کلان - اقتصادی است.^۲

۱. <http://www.scfr.ir/fa>

۲. <http://www.scfr.ir/fa>

- اقدامات تعرفه‌ای ترامپ می‌تواند در برخی کشورهای در حال توسعه موجب سقوط ارزش پول ملی و بالا رفتن قیمت دلار شود.
مانند آرژانتین و ترکیه

